

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: JUDr. Z. V.**, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2006, č. j. 8 Ca 3/2003 - 92,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobci **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou k městskému soudu domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného (dále jen „stěžovatel“), jehož dne 4. 10. 2000 požádal o určení neplatnosti právních úkonů – označených rozhodnutí a dalších úkonů služebních funkcionářů – podle § 145 odst. 1 písm. a) zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“). Žalobce stěžovatele dále požádal o náhradu škody podle § 87 odst. 2 zákona o služebním poměru, která mu vznikla porušením právní povinnosti příslušnými služebními funkcionáři. Dne 5. 10. 2000 zaslal žalobce ministru vnitra podání výše popsaneho obsahu. Dne 1. 3. 2002 obdržel od ministra vnitra pod č. j. KM - 7/PK - 2002 sdělení, že není důvod postupem podle § 136 zákona o služebním poměru pravomocné rozhodnutí rušit, což však žalobce ani nenavrhoval. Žalobce tak považoval za nepochybné, že stěžovatel ve výše uvedené věci doposud nerozhodl. Při ústním jednání před městským soudem žalobce uvedl, že již nenamítá stěžovateli nečinnost ohledně návrhu na určení neplatnosti rozhodnutí ze dne 4. 1. 2000, č. j. PS/1277/FPO - 21/99, a na něj navazujícího rozhodnutí ředitele Policie ČR Správy Středočeského kraje ve věcech služebního poměru ze dne 25. 9. 2000, č. 714/2000, trvá však na vyslovení neplatnosti

dalších, tedy podkladových rozhodnutí a také na tom, aby bylo rozhodnuto o jeho návrhu na náhradu škody.

Městský soud v Praze rozsudkem blíže označeným v záhlaví určil, že stěžovatel je povinen rozhodnout o návrhu žalobce na určení neplatnosti právních úkonů a o žádosti na náhradu škody ze dne 4. 10. 2000, a to do dvou měsíců od právní moci tohoto rozsudku. Současně stěžovateli uložil, aby žalobci zaplatil na náhradě nákladů řízení částku 1000 Kč.

V odůvodnění svého rozhodnutí soud zejména konstatoval: Žaloba byla podána v jednorroční lhůtě stanovené § 80 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť byla podána dne 9. 1. 2003 a posledním úkonem, který stěžovatel vůči žalobci učinil, bylo sdělení ministra vnitra ze dne 21. 2. 2002, č. j. KM - 7/PK - 2002. Přestože služebním funkcionářem ve smyslu dotčených ustanovení zákona o služebním poměru je toliko ministr vnitra, žalovaný byl v žalobě označen správně, protože orgánem státní správy je ministerstvo vnitra, nikoli ministr vnitra. Ve věci samé pak soud dovodil, že nastane-li situace, kdy má policista za to, že porušením právní povinnosti ze strany Policie České republiky mu byla způsobena škoda, nemůže postupovat jinak, než že nárok na náhradu škody bude uplatňovat u příslušného služebního funkcionáře. Z dikce § 99 odst. 1 zákona o služebním poměru dle názoru soudu plyne, že pověřil-li zákonodárce služebního funkcionáře rozhodováním o náhradě škody, pak tím vyloučil tuto věc z působnosti a pravomoci jiných orgánů, zejména soudů. Je-li služební funkcionář jediným orgánem, jemuž je rozhodování o náhradě škody svěřeno do působnosti, pak musí o každém uplatněném nároku rozhodnout, ať již mu vyhoví či nikoliv. Proto uplatnil-li žalobce svým návrhem ze dne 4. 10. 2000 též nárok na náhradu škody z titulu nesprávně vyplacených platových nároků, bylo povinností ministra vnitra v této věci rozhodnout, a to v podobě rozhodnutí obsahujícím všechny náležitosti podle § 124 zákona o služebním poměru. Soud dále zkoumal, jak se stěžovatel vypořádal s návrhem na určení neplatnosti žalobcem označených úkonů služebních funkcionářů (podkladových rozhodnutí), přičemž především konstatoval, že § 145 odst. 1 písm. a) zákona o služebním poměru neupravuje postup při konstatování neplatnosti určitého právního úkonu a stěžovateli tedy nemůže být vytýkána nečinnost podle něho. Soud ovšem též přihlédl k tomu, že ministr vnitra má zákonem svěřeny významné pravomoci při přezkumu již pravomocných rozhodnutí, a proto si měl ozřejmit, čeho se žalobce podáním ze dne 4. 10. 2000 domáhá a zda jej lze považovat za návrh podle § 135 zákona o služebním poměru či podnět k postupu podle § 136 téhož zákona. Vyjádření, které stěžovatel učinil sdělením ze dne 29. 1. 2002, považoval soud za nedostatečné, neboť zákon o služebním poměru nerozlišuje rozhodnutí v „materiálním smyslu“ a rozhodnutí jiná a neuvádí ani, že by některá rozhodnutí služebních funkcionářů byla z přezkumné pravomoci ministra vnitra vyňata.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel kasační stížnost, v níž uplatnil kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a současně požádal o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti. Základní problém spatřuje v tom, že zákon o služebním poměru lze aplikovat jen na účastníky řízení ve věcech služebního poměru, tj. policii a policistu nebo pozůstalé po policistovi. Služební poměr žalobce skončil dnem 31. 12. 1999, přičemž byl pravomocně propuštěn podle § 106 odst. 1 písm. c) zákona o služebním poměru. Žalobci bylo přiznáno odchodné ve výši odpovídající § 114 odst. 4 zákona o služebním poměru, což znamená snížené o jednu třetinu. Rozhodnutím náměstkyně ministra vnitra sp. zn. OSZ - 51 - 34/SD - Mu - 2000 ze dne 8. 9. 2002 bylo potvrzeno rozhodnutí ředitele orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra sp. zn. OSZ - 60856/VD - Sp - 2000 ze dne 11. 7. 2000 ve věci výpočtu příspěvku za službu od 1. 1. 2000. Žalobcova žaloba proti prvně

uvedenému rozhodnutí žalovaného byla Vrchním soudem v Praze zamítnuta rozsudkem ze dne 2. 7. 2002, č. j. 5 A 166/2000 - 75. Z celé spisové dokumentace dle stěžovatele vyplývá, že žalobce byl pravomocně propuštěn ze služebního poměru, stejně bylo pravomocně rozhodnuto o všech jeho finančních nárocích (včetně náhrady škody a určení neplatnosti právních úkonů). Stěžovatel vznesl námitku věci rozsouzené, přičemž poukázal též na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. 10. 2005, č. j. 11 Ca 2/2003 - 108, kterým byla zamítnuta žaloba na ochranu proti nečinnosti ve věci náhrady škody. Stěžovatel se dále domnívá, že městský soud neposoudil správně námitku promlčení, neboť na daný případ nelze aplikovat § 79 odst. 2 s. ř. s., protože žalobci uplynuly veškeré lhůty před 1. 1. 2003. Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a žalobcův návrh odmítl, popřípadě věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

Žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti zejména uvedl, že žalovaným může ze zákona být jen správní orgán, který má povinnost rozhodnutí vydat, jímž je v daném případě ministr vnitra. Předmětnou kasační stížnost podala ředitelka odboru právního ministerstva vnitra, a proto je dle žalobce podána osobou neoprávněnou, neboť ministr vnitra jako služební funkcionář na ni žádnou svou pravomoc nedelegoval ani delegovat nemohl. K námitce věci rozsouzené žalobce uvedl, že je zjevně nesprávná, protože předmětem původního řízení byla tvrzená a v průběhu soudního řízení řádně prokázaná nečinnost stěžovatele. Takovou argumentaci může stěžovatel užít až v rozhodnutí, kterým bude rozhodovat o žalobcově podání ze dne 4. 10. 2000. Pokud jde o námitku, že není možno ve věci postupovat podle zákona o služebním poměru, jelikož žalobce není policistou, pak k ní žalobce uvedl, že stěžovatel měl rozhodnout v době, kdy se na něho žalobce poprvé obrátil (tj. v roce 1999), přičemž v té době byl policistou, čímž by poskytl ochranu jeho ústavně zaručeným právům. Zároveň poukázal na to, že správní orgány rozhodují o jeho příspěvku za službu a odchodném, přestože dle jejich tvrzení nemůže být účastníkem řízení. Odkaz na rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 11 Ca 2/2003 - 108 ze dne 13. 10. 2005 považuje žalobce za irrelevantní, neboť se týkal jiného návrhu a jiné žádosti. Námitku promlčení dle jeho názoru posoudil městský soud zcela správně. Žalobce se dále vyjádřil i k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Přitom nelze pominout, že v napadeném rozsudku byla soudem stěžovateli uložena povinnost rozhodnout o žalobcově návrhu, a proto není možné stěžovatele označit za osobu neoprávněnou k podání kasační stížnosti. Za stěžovatele jedná osoba s vysokoškolským právnickým vzděláním (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). K žalobcově námitce, že ředitelka odboru právního Ministerstva vnitra nemá oprávnění za ministerstvo jednat, Nejvyšší správní soud konstatuje, že úkolem odboru právního Ministerstva vnitra je zastupování ministerstva před soudy a za odbor je oprávněna jednat jeho ředitelka (viz www.mvcr.cz). Stěžovatel namítá kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 3. 8. 2006, č. j. 6 Ans 3/2006 - 115, zamítl stěžovatelův návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud se napadeným rozsudkem krajského soudu zabíral v rozsahu a z důvodů v kasační stížnosti uvedených, jak mu přikazuje § 109 odst. 2, 3 s. ř. s., a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

O jednotlivých stěžovatelských námitkách Nejvyšší správní soud uvážil takto:

Již v rozsudku ze dne 4. 11. 2004, č. j. 3 Ans 2/2004 - 60, (dostupný na www.nssoud.cz) soud konstatoval: „Služebním funkcionářům je podle § 2 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky svěřeno rozhodování „ve věcech služebního poměru“. Takto zvolená dikce ukazuje, že rozsah rozhodování podle tohoto ustanovení nelze omezovat jen na případy, kdy se rozhoduje ve věci osoby, která v době rozhodování je příslušníkem Policie ČR, nýbrž že oprávnění k rozhodování se zde vztahuje na všechny případy, v nichž se z věcného hlediska jedná o otázky služebního poměru, bez ohledu na to, zda osoba, již se rozhodování týká, i nadále ve služebním poměru k policii zůstává či nikoli.“ Tento závěr lze zcela uplatnit i na nyní posuzovaný případ, a proto námitka neaplikovatelnosti zákona o služebním poměru není důvodná.

Stěžovatel dále s odkazem na rozsudky Vrchního soudu v Praze č. j. 5 A 166/2000 - 75 a Městského soudu v Praze č. j. 11 Ca 2/2003 - 108 uplatnil námitku věci rozsouzené.

V rozhodnutí vydaném na ochranu proti nečinnosti dle § 81 odst. 2 s. ř. s. soud uloží správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí (nebo osvědčení) a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu. Zcela v souladu s tímto ustanovením uložil městský soud stěžovateli povinnost vydat rozhodnutí o žádosti žalobce, nikoli povinnost nároku žalobce vyhovět. Městský soud se v napadeném rozsudku nezabýval (a v rámci řízení o nečinnosti ani zabývat nemohl) oprávněností tohoto nároku. Stěžovatelem namítaný rozsudek Vrchního soudu v Praze se zabýval věcným posouzením stěžovatelova rozhodnutí č. j. OSZ - 51 - 34/SD - Mu - 2000 ze dne 8. 9. 2000, tedy meritorním posouzením žalobcových nároků na příspěvek za službu. Tento rozsudek tak nemůže vytvořit překážku věci pravomocně rozsouzené ve vztahu k otázce nečinnosti – tedy otázce procesní. Stěžovatelem namítaný rozsudek Městského soudu v Praze se obsahově dotýká otázek obdobných těm, které jsou řešeny i v nyní posuzované věci. Aby však mohl tento rozsudek představovat překážku věci pravomocně rozsouzené, musel by se dotýkat stejných účastníků a stejného předmětu řízení. Pro posouzení této otázky je podstatné, že předmětem soudního řízení není otázka meritorního posouzení žalobcových nároků (ať domnělých či skutečných), ale toliko otázka, zda stěžovatel jako správní orgán rozhodl o jeho přesně specifikované žádosti. Právě z tohoto důvodu překážka věci pravomocně rozsouzené v dané věci není dána, protože ve výše uvedeném rozsudku byl posuzován stěžovatelův postup ve věci žádosti žalobce ze dne 10. 10. 2001, přičemž posledním stěžovatelským úkonem zde byl dopis č. j. KM - 11/Pod - 2002 ze dne 29. 1. 2002, avšak v řízení nyní posuzovaném je předmětem stěžovatelův postup ve věci žádosti ze dne 5. 10. 2000, kde posledním stěžovatelským úkonem bylo sdělení ze dne 1. 3. 2002, č. j. KM - 7/PK - 2002. Rovněž nelze přehlédnout, že uvedený rozsudek

Městského soudu v Praze byl z části zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2006, č. j. 8 Ans 2/2006 - 154.

Ve vztahu k námitce promlčení lze uvést, že pokud k nečinnosti správního orgánu došlo před účinností soudního řádu správního a tato nečinnost trvá i po 31. 12. 2002, je žaloba podle § 79 a násl. s. ř. s. počínaje dnem 1. 1. 2003 zásadně možná. U lhůt k podání této žaloby je nutno při nedostatečné úpravě v přechodných ustanoveních vycházet z § 80 odst. 1 s. ř. s. (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu publikovaný pod. č. 931/2006 Sb. NSS). Námitku promlčení tak městský soud posoudil správně.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Protože žalobce, který měl úspěch ve věci, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že se žalobci právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. července 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu

